

THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND EMPATHY
OF PROFESSIONAL NURSES IN GOVERNMENT HOSPITALS,
BANGKOK METROPOLIS

MISS REVADEE SIRINAKORN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-557-7

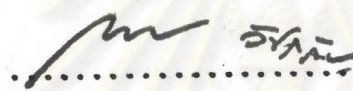
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร กับความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพ
ที่มีต่อผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร

โดย นางสาว เรวดี ศิรินคร

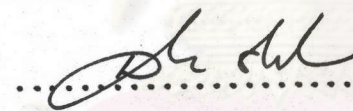
ภาควิชา พยาบาลศึกษา

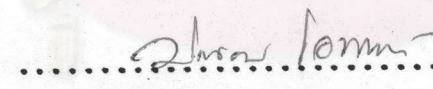
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา

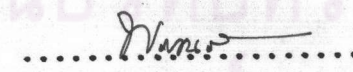
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ บิดยานนท์)

เรวัต ศิรินคร : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร กับความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร (THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND EMPATHY OF PROFESSIONAL NURSES IN GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ประนอม โททกานนท์, รศ.ดร.พรรณราย ทรัพย์ะประภา, 152 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร และกลุ่มของตัวแปรที่สามารถรวมกันพยากรณ์ความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย โดยมีสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้ (1) "อัตรานอกคั่น ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางบริการ ประสิทธิภาพการปฏิบัติการพยาบาล และอายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย และภาระงานที่รับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางลบกับความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย" (2) "อัตรานอกคั่น ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางบริการ ภาระงานที่รับผิดชอบ ประสิทธิภาพการปฏิบัติการพยาบาล และอายุ สามารถรวมกันพยากรณ์ความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย" เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มหรือลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ
2. อัตรานอกคั่น ค่านิยมทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสิทธิภาพการปฏิบัติการพยาบาล อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่านิยมทางบริการ และภาระงานที่รับผิดชอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือรู้สึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. กลุ่มตัวพยากรณ์ที่สามารถรวมกันพยากรณ์ความร่วมมือรู้สึกที่มีต่อผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร เรียงเรียงลำดับความสำคัญในการพยากรณ์จากมากไปหาน้อยได้แก่ อัตรานอกคั่น ประสิทธิภาพการปฏิบัติการพยาบาล สามารถรวมกันอธิบายความผันแปรของความร่วมมือรู้สึกได้ร้อยละ $3.10 (R^2 = .0310)$
5. กลุ่มตัวพยากรณ์ที่สามารถรวมกันพยากรณ์ความร่วมมือรู้สึกที่มีต่อผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสามัญทั่วไป ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร เรียงลำดับความสำคัญในการพยากรณ์จากมากไปหาน้อยได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติการพยาบาล ค่านิยมทางวิชาชีพ สามารถรวมกันอธิบายความผันแปรของความร่วมมือรู้สึกได้ร้อยละ $4.33 (R^2 = .0433)$
6. ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความร่วมมือรู้สึกที่มีต่อผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอคลอด ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่สำคัญมีเพียงตัวเดียวคือ ภาระงานที่รับผิดชอบ สามารถอธิบายความผันแปรของความร่วมมือรู้สึกได้ร้อยละ $16.79 (R^2 = .1679)$

ภาควิชาพยาบาลศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

REVADEE SIRINAKORN : THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND EMPATHY OF PROFESSIONAL NURSES IN GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.PRANOM OTHAGANONT, Ed.D.,ASSO. PROF. PARNARAI SAPAYAPRAPA, Ph.D. 152 pp.

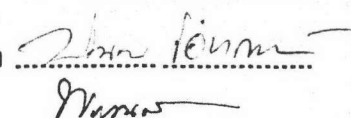
The purposes of this research were to study Empathy of Professional nurses in governmental hospitals in Bangkok Metropolis, and to study variables which would explain variances and predict the Empathy. It was hypothesized that: (1) Self Concept, Professional Values, Service Traditional Values, Nursing Experience and Age were positively correlated with Empathy, where as Work Characteristics was negatively correlated with Empathy, (2) those 6 variables would explain variances and predict the Empathy. The instruments for data collection was 4 sets of questionnaires which were developed by the researcher. Stepwise Multiple Regression Analysis was employed to analyze the obtained data.

The major findings were as the followings:-

1. Lower level of Empathy was found within Professional nurses in the governmental hospitals .
2. Self Concept and Professional Values were positively and significantly correlated with Empathy at the .05 level of significance, where as Nursing Experience and Age were negatively related to Empathy at the .05 level of significance.
3. There were no significance correlation between Empathy and Service Traditional Values, Work Characteristics.
4. The 3.10 per cent of variance in Empathy were explained by two predictors which were ranked in their power of predictor as "Self Concept" and "Nursing Experience" respectively.
5. The 4.33 per cent of variance in Empathy of Professional nurses practicing in general wards were explained by Nursing Experience and Professional Values. It was found that Nursing Experience can predict better than Professional Values.
6. The 16.79 per cent of variance in Empathy of Professional nurses practicing in Labor Room was explained by Work Characteristics only.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาพยาบาลศึกษา.....
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกทราบบนซึ่งในความกรุณาของท่านทั้งสอง เป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมาตั้งแต่เริ่มทำการวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณา เป็นอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ บิตยานนท์ และ อาจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยะสุวรรณ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการใช้สถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่านจากสถาบันต่าง ๆ ที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำในการปรับปรุง เครื่องมือในการวิจัยด้วยความกรุณา และสนใจ เป็นอย่างยิ่ง ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากผู้อำนวยการ หัวหน้าพยาบาล และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ของโรงพยาบาลทุกแห่ง ตลอดจนพยาบาลวิชาชีพทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ผลดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ที่จะลืมไม่ได้ คือ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ และ เพื่อน ๆ ทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ และเป็นกำลังใจสำคัญในการให้ความช่วยเหลือ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เรวดี ศิรินคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
แนว เหตุผลและสมมุติฐาน	4
ขอบ เขตของการวิจัย	6
ข้อดกกลง เบื้องต้น	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือรู้สึก	10
ความร่วมมือรู้สึกกับการพยาบาล	15
กระบวนการสร้างความร่วมมือรู้สึก	17
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การ เกิดความร่วมมือรู้สึก	19
พฤติกรรม การ แสดงออกและการ ตอบสนองความร่วมมือรู้สึก	27
ระดับต่าง ๆ ของมาตรวัดความร่วมมือรู้สึก	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและตัวอย่างประชากร	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
คุณภาพของ เครื่องมือ	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	74
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปราย	78
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	109
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	111
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	123
ประวัติผู้วิจัย	152

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนพยาบาลวิชาชีพที่เป็นตัวอย่างประชากร จำแนกตามสังกัด โรงพยาบาล และประเภทหอผู้ป่วย.....	42
2	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามโรงพยาบาล ลักษณะหอผู้ป่วย ประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาล อายุ และสถานภาพสมรส....	52
3	จำนวน และร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามระดับค่าเฉลี่ยความรู้สึกรักของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย.....	55
4	ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้สึกรักของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย จำแนกตามประเภทหอผู้ป่วย.....	58
5	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรของตัวอย่างประชากร จำแนกตามประเภทหอผู้ป่วย.....	59
6	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เหนือกับตัวพยากรณ์และตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ของตัวอย่างประชากรในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุง เทพมหานคร	61
7	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เหนือกับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ของตัวอย่างประชากร ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสามัญทั่วไปในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุง เทพมหานคร.....	62
8	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เหนือกับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ ของตัวอย่างประชากรที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุง เทพมหานคร.....	63
9	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เหนือกับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ของตัวอย่างประชากรที่ปฏิบัติงานในห้องคลอด ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุง เทพมหานคร.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวพยากรณ์ที่ได้รับการคัดเลือก เข้าสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และทดสอบความ มีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการพยากรณ์ ความร่วมมือรู้สึกของตัวอย่าง ประชากรที่มีต่อผู้ป่วย.....	65
11	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (B) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ ความร่วมมือรู้สึกของตัวอย่างประชากรที่มีต่อผู้ป่วย.....	66
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวพยากรณ์ที่ได้รับการเลือก เข้าสู่สมการ สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และทดสอบความมีนัยสำคัญ ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่ม (R^2 change) ในการพยากรณ์ความร่วมมือ รู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสามัญทั่วไป.....	68
13	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (B) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ ความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสามัญทั่วไป.....	69
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวพยากรณ์ที่ได้รับการคัดเลือก เข้าสู่สมการถดถอยสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และทดสอบความ มีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการทำนาย ความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องคลอด (L.R).....	71
15	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ ความร่วมมือรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องคลอด (L.R).....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้สึกร่วมของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	118
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้สึกร่วมของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติกรพยาบาล.....	119

ศูนย์วิทยพัรพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1 แผนภูมิ แสดงกรอบอ้างอิงภายใน และภายนอกของบุคคล..... 18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย